



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

प्रवेश परीक्षामा सोधिने प्रश्नसम्बन्धी प्रारम्भिक जानकारी

प्रवेश परीक्षामा जम्मा ५० पूर्णाङ्कका प्रश्नहरू सोधिने छन् र प्रश्नहरूको ढाँचा दुई खण्डमा विभक्त हुनेछ । पहिलो खण्डमा २५ पूर्णाङ्कभित्र शोधविधि र प्राज्ञिक लेखनसँग सम्बद्ध सबै विषय/विधाका लागि उपयुक्त हुने खालका प्रश्नहरू सोधिने छन् । दोस्रो खण्डमा २५ पूर्णाङ्कभित्र शोधार्थीको आफ्नो विषय/विधाका बारेमा रहेको ज्ञानको परीक्षण गर्न विषयगत प्रश्नहरू सोधिने छन् । प्रवेशपरीक्षामा सोधिने प्रश्नहरूका बारेमा पूर्वधारणा निर्माण गर्न सहयोग पुगोस् भनी केही नमुना प्रश्नहरू निम्नानुसार दिइएको छ :

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा (Ph.D. Entrance Exam) विषय: - आङ्ग्लभाषा (English) पूर्णाङ्क: - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्क: - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्ना: (Model Questions)

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

- Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]
- Plagiarism
 - Theoretical framework
 - Epistemology

Group B:

Content/Subject Area

[25]

4. Answer any TWO of the following questions [2x10=20]
- English Renaissance is said to have brought about a dramatic shift in the religious, political, and social landscape of the society. Describe the nature of this shift with reference to the representative literary writings of the period.
 - How do the literary writers of English Romantic period represent the themes of spontaneity, rustic description, and melancholic aspect in their poetry? Substantiate your answers with reference to the poems of major English Romantic poets.
 - Literary theory, in general, examines the relation between writers, texts and the world. How does ecocriticism differ from other literary theories in terms of "the world"? Explain with suitable examples.
5. Write short notes on any **TWO** of the following: (2x2.5= 5)
- Association of sensibility
 - Death of the author
 - Aestheticism



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा (Ph.D. Entrance Exam) विषय: - आङ्ग्लभाषाशिक्षा (English Education) पूर्णाङ्कः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्कः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः (Model Questions)

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

Group B: Content/Subject Area [25]

1. Answer any **TWO** of the following questions [2x10=20]

- Through the application of different techniques of active learning in the classroom, the learners not only attain literacy skills but also gain life skills. Substantiate this argument with relevant examples and reasons.
- What are the four major phases of Experiential Learning Theory as envisioned by David Kolb? How do these phases help the learners feel holistic transformation in them? Elucidate.
- Define critical pedagogy and culturally sustaining pedagogy? How are these pedagogies important in multiethnic and multilingual ELT classroom? Discuss with relevant examples and evidence.

2. Write short notes on any **TWO** of the following: (2x2.5= 5)

- Lesson plan
- Inductive learning
- Ethnography in ELT



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - वेदः

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

- (क) वेदचतुष्टयसम्बद्धानामृत्विजां याज्ञिककर्तव्यानि मन्त्रोद्धरणपुरःसरं विलिख्य यजुर्वेदस्य शुक्लत्व-कृष्णत्वे हेतवो विविच्यन्ताम् ।
- (ख) मन्त्रब्राह्मणयोः पार्थक्यं, साम्यम्, अन्योन्याश्रयसम्बन्धश्चेति त्रयं सप्रमाणं विविच्यताम् ।
- (ग) कल्पशास्त्रस्य परिचयप्रदानपुरःसरं श्रौतस्मार्तयज्ञयोरेकविंशतिभेदान् सनामग्राहं विलिखत ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

- (क) उपलब्धवेदशाखानां सर्वाणि नामानि यथायथं विलिखत ।
- (ख) श्रौतयज्ञानां ह्यस्य कारणानि विलिखत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - नव्यव्याकरणम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

- (क) हलन्त्यमित्यत्रान्योन्याश्रयमुद्भाव्य समूलं तन्निराक्रियताम् ।
- (ख) परपक्षनिराकरणपूर्वकं स्वसिद्धान्तेन समासे शक्तिः सयुक्ति साध्यताम् ।
- (ग) प्रथमाया विभक्तेरर्थान् विशदय्य 'पुत्रीयति', 'जनार्दनः' इति रूपद्वयं साधु साध्यताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

- (क) निपातोपसर्गाणां द्योतकत्वं वाचकत्वमुभयत्वं वेति स्फुटीक्रियताम् ।
- (ख) अष्टाध्याय्या सूत्रक्रमेण प्रक्रियाक्रमेण च व्याख्यानस्य दूषणभूषणे विव्रियेताम् ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - राजनीतिशास्त्रम्

पूर्णाङ्कः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्कः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

- In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?
2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

Group (B)

1. Attempt any two questions. Each question carries 10 marks.

10x2=20

कुनै दुई प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् ।

a) Ellucidate on the Rajdharma and the idea of statecraft as put forward by Manu.

मनुको राजधर्म र शासनकलासम्बन्धी विचारबारे स्पष्ट पार्नुहोस् ।

b) Define democracy and discuss the process of democratization in Nepal.

लोकतन्त्रको परिभाषा लेख्दै नेपालमा लोकतान्त्रिकरणको प्रक्रियाबारे विवेचना गर्नुहोस् ।

c) Discuss the major debates on secularism in Nepal.

नेपालमा धर्मनिरपेक्षताको बहसबारे विवेचना गर्नुहोस् ।

2. Attempt any one question. Each question carries five marks.

5x1=5

कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् ।

a) Write short note on Platonic concept of justice.

प्लेटोको न्यायको सिद्धान्तबारे टिप्पणी लेख्नुहोस् ।

b) What are the challenges of good governance in Nepal?

नेपालमा सुशासनका चुनौतीहरू के के हुन् ?



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - तन्त्रम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

- (क) भूतशुद्धिप्रकारं वर्णयत ।
- (ख) शिवस्य सशक्तकषड्वक्त्राणां नामरूपाणि विवृणुत ।
- (ग) प्रत्यभिज्ञादर्शने प्रत्यभिज्ञापदार्थं स्पष्टी कुरुत ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

- (क) आमनाय शब्दार्थं, तद्भेदाँश्च वर्णयत ।
- (ख) श्रीचक्रराजस्य स्वरूपं विलिखत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - योग:

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानबिन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

(क) योगाङ्गानि विवृणुत ।

(ख) समापत्तिशब्दार्थं, सवितर्क-निर्वितर्कसमापत्त्योः पार्थक्यश्च स्पष्टी कुरुत ।

(ग) योगदर्शने ईश्वरतत्त्वस्वीकारे युक्तिं पुरः स्थापयत ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) चित्तस्य समाधिपरिणामं दर्शयत ।

(ख) कैवल्यपदार्थं वर्णयत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - नव्यन्यायः

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

(क) पक्ष-साध्य-हेतूदाहरण निर्देशपुरस्सरं अनुमिते: स्वरूपं व्याकुरुत ।

(ख) हेत्वाभाससामान्यलक्षणं निरूपयत ।

(ग) 'शाब्दबोधे चैकपदार्थेऽपरपदार्थस्य संसर्गः संसर्गमर्यादया भासते' इति व्युत्पत्तिवादग्रन्थे गदाधरेणोक्तस्य वाक्यस्य शाब्दबोधप्रकारं निर्दिशत ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) व्याप्ते: सिद्धान्तलक्षणं विलिख्य समन्वयं लक्ष्ये दर्शयत ।

(ख) न्यायावयववाक्यानि विस्तारयत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - जैनदर्शनम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्

१०×२= २०

(क) तत्त्वार्थसूत्रे उक्तानि मति-श्रुताऽवधि-मनः पर्यायकेवलानि व्याकुरुत ।

(ख) सप्तभङ्गीनयं विवृणुत ।

(ग) जैनदर्शने प्रतिपादितां बन्धमोक्षव्यवस्थां वर्णयत ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) समनस्काऽमनस्कजीवभेदं स्पष्टी कुरुत ।

(ख) जैनदर्शनस्य विकासक्रमं सङ्क्षेपेण उपपादयत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - साहित्यम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) मम्मटसम्मतं काव्यलक्षणं सविस्तारं समीक्ष्यताम् ।

(ख) महाकवेः श्रीहर्षस्य देशकाल-प्रदर्शनपुरस्सरं नैषधमहाकाव्यस्य वैशिष्ट्यं समुपवर्ण्यताम् ।

(ग) अभिनवगुप्तसम्मतो रसनिष्पत्ति प्रकारः प्रदर्शयताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) माधुर्यगुणस्य लक्षणं सोदाहरणं निर्दिश्यताम् ।

(ख) महाभारते कस्य रसस्य प्राधान्यम् ? विचार्यताम् ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - धर्मशास्त्रम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) धर्मार्थशास्त्रयोर्बलाबलत्वं प्रतिपादयत ।

(ख) सीमासन्देहे निर्णयोपायाः प्रदर्शनीयाः ।

(ग) श्राद्धकालाः विवेचनीयाः ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) मनुस्मृतियाज्ञवल्क्यस्मृत्योर्विलक्षणता सङ्क्षेपेण प्रदर्शयताम् ।

(ख) आशौचस्वरूपं प्रदर्शयत ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - वास्तुशास्त्रम्

पूर्णाङ्कः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्कः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड (ख)

1. Attempt any two questions

१०×२= २०

- What do you understand by Vastushastra. Explain its relevance in the present context.
- Why is the Vastupurushamandala facing north east direction? Write what kind of living areas are kept in this place and why?
- Which Nepali city in Terai is designed following the Vedic city. Explain its background and its state at the present.

2. Write short notes on any two

२.५×२= ५

- Brahmasthan
- Best entrance direction to a house
- Location of water bodies according to Vastu.



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - गणितशिक्षा

पूर्णाङ्कः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्कः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

Group B

1. Attempt any two questions

१०×२= २०

- What are the key educational values of mathematics, and how do they contribute to developing students' essential cognitive and life skills?
- Explain the Fundamental Theorem of Calculus and its two interconnected parts. How does this theorem bridge differential and integral calculus, and what are its key real-world applications?
- Let $f: G \rightarrow G'$ be an onto homomorphism from a group G to G' . Let H be a subgroup of G and H' a subgroup of G' . Then prove that
 - $f(H)$ is a subgroup of G'
 - $f^{-1}(H')$ is a subgroup of G containing $K = \text{Ker} f$ where by $f^{-1}(H')$ we mean $\{ x \in G / f(x) \in H' \}$
 - $\exists$ 1 – 1 correspondence between the set of subgroups of G containing K and the set of subgroups of G' .

2. Attempt any one question

५×१= ५

- What types of problems should form the core of university-level mathematics curricula to balance foundational rigor, real-world relevance, and interdisciplinary innovation?
- How do two mathematical texts from Sanskrit literature, the *Aryabhatiya* and *Vedic Mathematics*, reflect distinct methodological approaches and sociocultural priorities in advancing mathematics?





नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - गणित

पूर्णाङ्क: - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्क: - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

Group B

1. Attempt any two questions

१०×२= २०

- Analyze the recent trends and future directions shaping the field of mathematics, emphasizing the interplay between theoretical advancements and real-world applications.
- Explain the foundational concepts of *limits* and *derivatives* in calculus, highlighting their interrelationships. How does the concept of a limit serve as the basis for defining derivatives? Discuss the challenges mathematicians and scientists face when applying limits to model real-world phenomena.
- Define the integral of a bounded function and prove the following.

Given any bounded function $f: [a, b] \rightarrow E^1$. The function f is integrable on $[a, b]$ if and only if for every positive number ε there exists a step function $s_0(x) \in S_f$ and $t_0(x) \in T_f$ such that $\int_a^b t_0(x) dx - \int_a^b s_0(x) dx < \varepsilon$.

2. Attempt any one question

५×१= ५

- Write on the advantages of Calculus in modern applications.
- What are the key mathematical works composed in Classical Sanskrit, and how did they contribute to the development of mathematical thought? Discuss their historical significance and challenges in interpreting these texts.



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - अर्थशास्त्रम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

(Students are required to answer the questions in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

Group A

Academic Writing and Research Methodology [25]

1. Review of relevant literature helps the researcher to identify research gap and unfold the researcher's point of departure that differs from previous studies. Substantiate this argument with reasons and examples. [12]

OR

In an age of ICT, finding sources for research is not difficult but evaluating sources is very challenging. How would you evaluate the authenticity, reliability and validity of the resources for your research work?

2. The prime objective of academic writing is to provide clear and factual communication. Discuss different techniques of communicating effectively in academic writing with appropriate examples. [8]

OR

What are the components of a research proposal? Briefly write the statement of the problem of your proposed study.

3. Write short notes on any **TWO** of the following [2x2.5=5]

- a. Plagiarism
- b. Theoretical framework
- c. Epistemology



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

Group B

1. Attempt any two questions

१०×२= २०

- Analyze the recent trends in Nepal's inflation rate. Discuss the factors contributing to the fluctuations in consumer price inflation during the fiscal year 2024/25 and evaluate the effectiveness of monetary policies implemented by Nepal Rastra Bank to control inflation.
- Examine the impact of remittance inflows on Nepal's balance of payments. How have remittance trends influenced the current account and overall economic stability in the recent fiscal year?
- Discuss the role of fiscal policy in Nepal's post-pandemic economic recovery. Evaluate the government's expenditure patterns and revenue mobilization efforts in the fiscal year 2024/25, highlighting challenges and suggesting improvements.

2. Attempt any one question

५×१= ५

- Define Gross Domestic Product (GDP). How did Nepal's GDP growth rate change in the fiscal year 2024/25, and what were the main contributing sectors?
- What measures has Nepal Rastra Bank taken to manage liquidity in the banking sector during the fiscal year 2024/25? Discuss their potential impact on economic growth.



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - इतिहासपुराणम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) प्रत्यभिज्ञादर्शनस्वरूपनिरूपणं क्रियताम् ।

(ख) पुराणानामाधारे शासकधर्मनिरूपणं क्रियताम् ।

(ग) हाँडीग्रामस्थस्य अभिलेखस्य ऐतिहासिकदृष्ट्या भाषिकदृष्ट्या साहित्यिकदृष्ट्या च विश्लेषणं क्रियताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

(क) पौराणिकभूगोलवर्णनं क्रियताम् ।

(ख) नेपालमाहात्म्यस्य महत्त्वविषये लिख्यताम् ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - प्राच्यधर्मदर्शनम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

- (क) प्राच्यपरम्परायां धर्मस्य कीदृशं स्वरूपं प्रतिपादितमस्ति ? साम्प्रतिकसमाजे प्रचलितधर्मेण सह तत्स्वरूपं सङ्गच्छते न वेति विविच्यताम् ।
- (ख) मनुस्मृतिमनुसृत्य वर्णाश्रमव्यवस्थायाः स्वरूपप्रदर्शनपुरस्सरं तत्र पालनीया नियमाः समाजोपयोगदृष्ट्या कीदृशाः सन्तीति विचार्यताम् ।
- (ग) रामानुजमाध्वदर्शनयोः साम्यं वैषम्यञ्च प्रतिपाद्यताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१= ५

- (क) योगदर्शने चित्तवृत्तिनिरोधस्य वास्तवोऽर्थः कः ? तस्य वैशिष्ट्यञ्च किम् ?
- (ख) साङ्ख्यदर्शनानुसारेण सृष्टौ प्रकृति-पुरुषयोः सम्बन्धस्य महत्त्वं समुपपाद्यताम् ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - प्राचीनन्यायवैशेषिकम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः- २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) न्यायसम्मतप्रमाणचतुष्टये शास्त्रान्तरसम्मतप्रमाणानामन्तर्भावः कथं भवतीति समुपपाद्यताम् ।

(ख) न्यायवैशेषिकयोः समानतन्त्रत्वसाधका विषयाः सोदाहरणं निरूप्यन्ताम् ।

(ग) न्यायवैशेषिकदर्शनयोः प्रस्तुताः पदार्थप्रतिपादनप्रवृत्तयः काः ? आधुनिकशोधपद्धतौ तासामुपयोगित्वञ्च किमिति सयुक्तिं प्रतिपाद्यताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१=५

(क) न्यायदर्शनस्य पृथक्प्रस्थानत्वप्रयोजनं किम् ?

(ख) परमाणुकारणवादः कः ?



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - सर्वदर्शनम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) पौरस्त्यपरम्परायामास्तिक-नास्तिकदर्शनभेदबीजं प्रदर्श्य आस्तिकदर्शनानुसारेण वेदप्रमाणत्वं कथं सिद्धयतीति समीक्ष्यताम् ।

(ख) जैनदर्शने प्रतिपादितयोरनेकान्तवाद-स्याद्वादयोः स्वरूपे विविच्येताम् ।

(ग) साङ्ख्य-योगदर्शनयोः साम्यं वैषम्यञ्च सम्यङ्निरूप्यताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१=५

(क) चार्वाकदर्शनसम्मततत्त्वगतं चिन्तनं कीदृशमिति समुपपाद्यताम् ।

(ख) प्रत्यभिज्ञादर्शनानुसारेण कार्यकारणभावसिद्धान्तः प्रतिपादनीयः ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - बौद्धदर्शनम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. अधस्तनेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०×२= २०

(क) चतुर्णामार्यसत्यानामष्टाङ्गिकमार्गाणाञ्चोपयोगित्वं विश्वस्मिन् विश्वे कीदृशमिति समुपपाद्यताम् ।

(ख) योगाचार-माध्यमिकबौद्धदर्शनयोः शून्यवादविषयको मतभेदो विवेचनीयः ।

(ग) बौद्धदर्शनाभिमतः प्रतीत्यसमुत्पादसिद्धान्तः कार्यकारणसम्बन्धं कथं निरूपयति ? सयुक्ति समीक्ष्यताम् ।

२. अधस्तनयोरेकः प्रश्नः समाधेयः

५×१=५

(क) सौत्रान्तिकदृष्ट्या बाह्यवस्तूनां प्रत्यक्षत्वं कथं न सम्भवति ?

(ख) बौद्धदर्शने 'अनात्मवादः' कः ?



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - शाङ्करवेदान्तः

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

1. कयोश्चन द्वयोरेव प्रश्नयोरुत्तरं दीयताम् $10 \times 2 = 20$

वेदान्तशब्दस्य व्युत्पत्तिमर्थं चाभिधाय वेदान्तस्यानुबन्धचतुष्टयं प्रतिपाद्यताम् ।

अध्यासस्वरूपं तन्निरूपणप्रयोजनञ्च प्रतिपाद्य वेदान्तशास्त्रस्यारम्भणीयत्वं संसाध्यताम् ।

वेदान्तदर्शने स्वीकृतानि प्रमाणानि कानीत्युल्लिख्यानुमानप्रमाणस्य वेदान्ते कथमुपयोग इति च प्रतिपाद्यताम् ।

2. कस्यचनैकस्य प्रश्नस्योत्तरं दीयताम् $4 \times 1 = 4$

१. उपनिषद्-गीता-ब्रह्मसूत्रग्रन्थानां सङ्क्षेपेण परिचयो दीयताम् ।

२. ब्रह्मणः स्वरूपलक्षणं तटस्थलक्षणं च सङ्क्षेपेणोपस्थाप्यताम् ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - पूर्वमीमांसा

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

क) अधस्तनप्रश्नेषु मध्ये द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ

१०x२ = २०

१. शब्दनित्यत्वं सयुक्ति साध्यताम् ।
२. स्मृतिविरुद्धस्याऽऽचारस्य प्रामाण्यं स्वीकर्तुं शक्यते न वेति विवेचनीयम् ।
३. शबरस्वामि- कुमारिलभट्टपादयोः परिचयो लेखनीयः ।

ख) अधस्तनप्रश्नयोर्मध्ये एकः प्रश्नः समाधेयः

५x१ = ५

१. सामर्थ्याधिकरणाशयः सोदाहरणं प्रस्तोतव्यः ।
२. खण्डदेवोक्तप्रकारेण धात्वर्थविचारः कार्यः ।

---०००---



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - नेपाली

पूर्णाङ्क: - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्क: - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्ध प्रश्नहरू

(पूर्णाङ्क २५)

१. प्रासङ्गिक पूर्वकार्यको समीक्षाबाट अनुसन्धातालाई शोधरिक्तता पत्ता लगाउन र पूर्वाध्ययनको पृष्ठभूमिमा आफ्नो अध्ययनको प्रस्थानबिन्दु तय गर्न मद्दत पुग्छ भन्ने तथ्यलाई तर्क, कारण र उदाहरणका आधारमा पुष्टि गर्नुहोस् । १२

अथवा

अहिलेको सूचनासञ्चारमूलक प्रविधिको युगमा अनुसन्धानका लागि स्रोतसामग्रीको खोजी गर्नुभन्दा तिनको परीक्षण, मूल्याङ्कन र चयनको सवाल निकै कठिन बन्दै गएको छ । यस पृष्ठभूमिमा तपाईंले सुरु गर्न लागेको शोधकार्यका सन्दर्भमा स्रोतहरूको प्रामाणिकता, विश्वसनीयता र वैधताको मूल्याङ्कन साथै तिनको चयन कसरी गर्नुहुन्छ ? आफ्ना तर्कहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

२. प्राज्ञिक लेखनको मूललक्ष्य स्पष्ट र तथ्यपूर्ण विषयविश्लेषण साथै सम्प्रेषणसामर्थ्य पनि हो । प्राज्ञिक लेखनमा प्रभावपूर्ण सम्प्रेषणका मूलभूत पक्षहरू के-के हुन्, उदाहरणसहित विवेचना गर्नुहोस् । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावका अङ्गहरू के-के हुन् ? आफ्नो प्रस्तावित अध्ययनको समस्याकथनको सङ्क्षिप्त ढाँचा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

३. तल दिइएका विषयमध्ये कुनै एकको छोटो विवेचना गर्नुहोस्

५

(क) साहित्यिक चोरी/भावहरण (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिक रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

१. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

2x10=20

क) आधुनिक नेपाली कविताको विकासमा लेखनाथ पौड्यालका कवितागत प्रवृत्तिको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

ख) रसनिष्पत्तिका निम्ति आवश्यक उपकरणको समीक्षा गर्नुहोस् ।

ग) नीतिपरक समालोचनाका विशेषताको विवेचना गर्नुहोस् ।

२. तलका कुनै दुई विषयमा संक्षिप्त टिप्पणी गर्नुहोस् :

2x2.5=5

(क) शब्द र अर्थको सहभाव नै काव्य हो ।

(ख) अस्तित्ववाद

(ग) व्यञ्जना शक्ति

---ooo---



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - नेपाली शिक्षा

पूर्णाङ्क: - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्क: - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्ड (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्ध प्रश्नहरू

(पूर्णाङ्क २५)

१. प्रासङ्गिक पूर्वकार्यको समीक्षाबाट अनुसन्धातालाई शोधरिक्तता पत्ता लगाउन र पूर्वाध्ययनको पृष्ठभूमिमा आफ्नो अध्ययनको प्रस्थानबिन्दु तय गर्न मद्दत पुग्छ भन्ने तथ्यलाई तर्क, कारण र उदाहरणका आधारमा पुष्टि गर्नुहोस् । १२

अथवा

अहिलेको सूचनासञ्चारमूलक प्रविधिको युगमा अनुसन्धानका लागि स्रोतसामग्रीको खोजी गर्नुभन्दा तिनको परीक्षण, मूल्याङ्कन र चयनको सवाल निकै कठिन बन्दै गएको छ । यस पृष्ठभूमिमा तपाईंले सुरु गर्न लागेको शोधकार्यका सन्दर्भमा स्रोतहरूको प्रामाणिकता, विश्वसनीयता र वैधताको मूल्याङ्कन साथै तिनको चयन कसरी गर्नुहुन्छ ? आफ्ना तर्कहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

२. प्राज्ञिक लेखनको मूललक्ष्य स्पष्ट र तथ्यपूर्ण विषयविश्लेषण साथै सम्प्रेषणसामर्थ्य पनि हो । प्राज्ञिक लेखनमा प्रभावपूर्ण सम्प्रेषणका मूलभूत पक्षहरू के-के हुन्, उदाहरणसहित विवेचना गर्नुहोस् । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावका अङ्गहरू के-के हुन् ? आफ्नो प्रस्तावित अध्ययनको समस्याकथनको सङ्क्षिप्त ढाँचा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

३. तल दिइएका विषयमध्ये कुनै एकको छोटो विवेचना गर्नुहोस्

५

(क) साहित्यिक चोरी/भावहरण (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिक रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड (ख)

१. तलका कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

2x10=20

क) नेपाली नाट्यपरम्परामा बालकृष्ण समका नाट्य प्रवृत्तिको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

ख) समाजपरक समालोचनाका मान्यताको समीक्षा गर्नुहोस् ।

ग) स्नातकोत्तर तहमा नेपाली कविताको शिक्षण गर्दा अवलम्बन गरिने शिक्षणविधिको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

२. तलका कुनै दुई विषयमा सङ्क्षिप्त टिप्पणी गर्नुहोस् :

2x2.5

क) प्रतीकवाद ।

ख) काव्यहेतु ।

ग) शिक्षणमा मूल्याङ्कनको महत्त्व ।

---ooo---



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - सिद्धान्तज्योतिषम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

(१) कयोश्चिद् द्वयो प्रश्नयोरुत्तरे लेख्ये

2x10=20

(क) 'त्र्यंशयुङ्गनवरसाः पलभागास्तत्र कार्मुकमृगौ न हि दृश्यौ' इत्यादिकथनस्य तात्पर्यः सक्षेत्रं स्फुटीकरणीयः ।

(ख) भास्करोक्त्या ज्योतिषशास्त्रे गणितस्य महत्त्वं प्रदर्श्य, भूपरिधिनिर्धारणविधिः प्रतिपादनीयः ।

(ग) ग्रहाणां पूर्वगतित्वे कारणं विलिख्य, भूमेः समतादर्शने को हेतुः सयुक्तिकं विविच्यताम् ।

(२) अधो लिखितयोः कमप्येकमवलम्ब्योत्तरं देयम्

1x5=5

(क) सूर्यकिरणानां तीव्रत्वे मृदुत्वे च कारणं किं स्यात् ?

(ख) निरक्षदेशादन्यत्र कस्मिन् देशे मध्याह्ने खमध्यगो रविर्भवति ?

---ooo---



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ
Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

परीक्षा- विद्यावारिधि: प्रवेशपरीक्षा

विषय: - फलितज्योतिषम्

पूर्णाङ्काः - ५०

समय: - घण्टाद्वयम्

दिनाङ्काः - २०८२/०४/०७

आदर्शप्रश्नाः

- परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।
- दक्षिणपार्श्वे सन्निविष्टा अङ्काः पूर्णाङ्कान् द्योतयन्ति ।

खण्डः (क)

शोधविधि-प्राज्ञिकलेखनसम्बद्धाः प्रश्नाः

(पूर्णाङ्काः २५)

१. प्रासङ्गिकसाहित्यस्य समीक्षणेन अनुसन्धानकर्ता अनुसन्धानरिक्ततां अन्वेष्टुं तथा पूर्वाध्ययनेभ्यः तस्य प्रस्थानविन्दुं च प्रकटीकर्तुं समर्थो भवतीति तर्कं कारणैः उदाहरणैः च समर्थयत । १२

अथवा

सूचनासञ्चारमूलके प्रौद्योगिकीयुगे अनुसन्धानस्य स्रोतानाम् अन्वेषणापेक्षया तेषां स्रोतानाम् मूल्याङ्कनं चयनं च दुष्करम् । स्वकीये अनुसन्धानकार्ये स्रोतानां प्रामाणिकतायाः, विश्वसनीयतायाः वैधतायाश्च मूल्याङ्कनं चयनं च कथं क्रियते भवता ?

२. प्राज्ञिकलेखनस्य मूललक्ष्यं स्पष्टं तथ्यपूर्णं विषयविश्लेषणं, सम्प्रेषणमूलकं च भवति । प्राज्ञिकलेखने प्रभावपूर्णसम्प्रेषणस्य विविधाः पक्षाः के के सन्ति ? उदाहरणैः सह विवृणुत । ८

अथवा

अनुसन्धानप्रस्तावस्य अङ्गानि कानि ? स्वस्य प्रस्ताविताध्ययनस्य समस्याविवरणं सङ्क्षेपेण लिखत ।

३. अधस्तनविषयेषु कयोश्चित् द्वयोः विषययोः विवेचनं क्रियताम् ५

(क) साहित्यिकं चौर्यम्/भावहरणम् (प्लेजियरिज्म) ।

(ख) सैद्धान्तिकी रूपरेखा (थियोरेटिकल फ्रेमवर्क) ।

(ग) ज्ञानमीमांसा (एपिस्टेमोलोजी) ।



नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय

Nepal Sanskrit University

बेलभुण्डी, दाङ

Beljhundi, Dang

अनुसन्धान केन्द्र

Research Center

खण्ड: (ख)

(१) कयोश्चिद् द्वयो प्रश्नयोरुत्तरे लेख्ये

2x10=20

(क) यत्र पुनर्वसुनक्षत्रस्य भयातघट्यादयः ३१/५०, भभोगघट्यादयः ५८/५५, तत्र स्फुटचन्द्रानयनं विधीयताम् ।

(ख) केरलमतानुसारेणाष्टविधप्रश्नानां नामानि विलिख्य सामुद्रिकशास्त्रदिशा हस्तिनीलक्षणं प्रस्तूयताम् ।

(ग) फलितज्योतिषस्य विकासक्रमो वर्णनीयः ।

(२) अधो लिखितयोः कमप्येकमवलम्ब्योत्तरं देयम्

1x5=5

(क) निन्दितयोः षडाष्टक-द्विद्वादशकयोरपि कदा शुभत्वं दृश्यते ?

(ख) कस्यां ग्रहस्थितौ जातो नरो गुल्मरोगी भवति ?

---०००---